

Zagreb, 24.02.2015. godine

Na temelju članka 20. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 45/09), Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokog učilišta („Narodne novine“, br. 24/2010) i članka 30. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje te u skladu s Postupkom i Uputama za sastavljanje prijedloga studijskih programa, imenovani članovi stručnog povjerenstva daju sljedeće

IZVJEŠĆE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa: diplomski sveučilišni studijski program „Komunikologije“

Nositelj studijskog programa: Hrvatsko katoličko sveučilište

Izvođač studijskog programa: Hrvatsko katoličko sveučilište

Tip studijskog programa (stručni ili sveučilišni): sveučilišni

Razina studijskog programa: diplomski

Broj ECTS bodova: 120 ECTS

Stručni naziv koji se stječe po završetku studijskog programa: magistar/magistrica
komunikologije

**Naziv prediplomskog stručnog studija (iz istog znanstvenog područja) ukoliko visoko
učilište predlaže specijalistički diplomske studijske program:** prediplomski sveučilišni
studije „Komunikologije“

1. INSTITUCIJSKE PREPOSTAVKE

1.1. Da li elaborat o studijskom programu sadrži analizu usporedivosti predloženog studija s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije, kojim dokazuje da je studijski program usporediv s istima i time osigurava stjecanje kompetencija koje se dobivaju i u drugim zemljama Europske unije?

DA NEObrazloženje:

Elaborat predloženog diplomskog studija „Komunikologije“ sadrži usporedive studije u Europi (Milano, Budimpešta, Ružomberk, Toulous, Katalonija, Papinsko lateransko sveučilište te Papinsko salezijansko sveučilište) no ne sadrži usporednu analizu s ostalim sličnim studijskim programima – diplomska razina, a koji se izvode u Republici Hrvatskoj u okviru Zagrebačkog sveučilišta, na Fakultetu političkih znanosti i Hrvatskim studijima. U prvom slučaju, riječ je o studiju Novinarstva kod kojeg studenti/studentice po završetku diplomske razine stječu stručni naziv magistar/magistrica novinarstva, s naznakom smjera u dopunskoj ispravi, na primjer, Odnosi s javnošću. U elaboratu diplomskog studija KBS-a iz „Komunikologije“, nazivi koje dobivaju diplomirani studenti su magistar/magistrica komunikologije, dok se iz elaborata vidi da se radi o jednom od dva smjera: novinarstvu i odnosima s javnošću.

Prijedlog je da se elaborat uz spominjanje europskih iskustva u pogledu kreiranja studija upotpuni analizom sličnosti i razlika u odnosu na sveučilišta u Hrvatskoj, iz koje bi bilo moguće zaključiti o usporedivosti kompetencija.

1.2. Visoko je učilište donijelo opću strategiju svog razvoja te eventualno pojedinačne strategije ili akcijske planove i godišnje javno izvještava o njihovoј provedbi.

 DA NEObrazloženje:

HKS ima strategiju razvoja do 2020. godine, baziranu na brizi za ljudske potencijale, finansijsku održivost, prostor i infrastrukturu, modernu organizaciju; jasno izražene strateške ciljeve u temeljnim djelatnostima (osnivanje novih studija, izvršnost u znanstvenoj i istraživačkoj djelatnosti, upisnik u registar znanstvenih institucija), djelovanje u pravcu razvoja žive akademske zajednice i povezivanje sa hrvatskim društvom jednako kao i međunarodnom akademском zajednicom.

Potencijalne slabosti ogledaju se u nestabilnim izvorima finansijskih sredstava, opsegu planirane obnove kampusa, te „savladavanju“ eksterne zakonske regulative, koja se može pojaviti kao otežavajuća okolnost u ostvarivanju ciljeva.

Sveučilište provodi godišnje izvještavanje o realizaciji pojedinih studijskih programa te cijele organizacije.

1.3. Visoko je učilište opisalo, definiralo i objavilo svoje standarde i propise za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studija koje izvodi, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima.

DA NE

Obrazloženje:

HKS radi na provjeri stečenih znanja, odnosno ishoda učenja kroz kontrolu kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, a ima predviđen i način rješavanja žalbenih postupaka. U tu svrhu postoje Pravilnik o studijima i studiranju, Pravilnik o sustavu osiguranja kvalitete te Etički kodeks. Jedna od ključnih metoda jest provođenje ankete od strane studenata, učestala komunikacija sa voditeljima godišta, upravom studija te uključenost studenata kroz niz organizacijskih oblika.

1.4. Visoko je učilište osiguralo sudjelovanje studenata u svim procesima vezanim za osiguravanje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje:

Predlagač HKS osigurava sudjelovanje studenata u svim važnim procesima koji se zbivaju u okviru sveučilišta, a podloga studentskog djelovanja temelji se na odgovarajućim zakonima, Statutu, Pravilniku o studijima i studiranju, Pravilniku o sustavu osiguranja kvalitete te Statutu studentskog zbora. HKS ima i pravobranitelja koji skrbi o realizaciji studentskih prava.

1.5. U razvoju visokog učilišta sudjeluje predstavnik tržišta rada.

DA NE

Obrazloženje:

Postoje potpisani sporazumi sa nekolicinom medijskih kuća, na pr. HRT, Varaždinska TV, IKA, Katolički radio...). U radu sveučilišne zaklade prisutan je predstavnik tržišta rada vezanog uz područje djelovanja za koje obrazuje HKS.

1.6. Visoko je učilište ustrojilo informatički sustav za prikupljanje, vođenje, obradu i izvještavanje o statističkim podacima vezanim za organizaciju i provedbu studijskih programa, kao i onima koji su potrebni za osiguranje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje:

Predlagač, HKS, koristi ISVU sustav te Loomen za direktnu komunikaciju nastavnika i studenata, informatički kabinet sa zadovoljavajućim brojem uređaja.

1.7. Definirani su i objavljeni standardi i propisi o periodičnoj reviziji studijskih programa koji uključuju vanjske stručnjake.

DA NE

Obrazloženje:

Na HKS-u postoji stalna godišnja provjera/revizija rada ukupnih nastavnih, znanstvenih i organizacijskih aktivnosti od strane sudionika u procesu obrazovanja (nastavnika, studenata, upravnih tijela) kao i vanjska provjera, koja nije pobliže objašnjena u elaboratu ali je usmeno prezentirana.

1.8. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise zaštite studentskih prava, posebice u području obaveštavanja studenata, zaprimanja i rješavanja studentskih prigovora, postupaka za zaštitu prava. Visoko je učilište imenovalo kontakt-osobe za pitanja o studentskim pravima (poput prodekana za nastavu, studentskih pravobranitelja, ureda za studente i slično).

DA NE

Obrazloženje:

Zaštita studentskih prava počiva na primjeni odgovarajuće zakonske regulative, Statutu, Pravilniku o studijima i studiranju, Statutu studentskog zbora i Informacijskom paketu za studente, funkcijom pravobranitelja. Načini zaštite prava studenata omogućuju se preko studentskih predstavnika u upravljačkim tijelima te kroz Studentsku službu, voditelje godišta, Erasmus koordinatora Sveučilišta i odjela te Ureda prorektora za studentska pitanja.

1.9. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise trajnog usavršavanja svih svojih zaposlenika u područjima njihove djelatnosti te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje:

Sukladno finansijskim mogućnostima, HKS vodi računa o trajnom usavršavanju svojih nastavnika, njihovom napredovanju u znanstveno-nastavna znanja te ostalim oblicima poticanja za cjeloživotno usavršavanje.

1.10. Visoko učilište osigurava kvalitetu rada svih svojih stručnih službi te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje:

HKS vodi računa o trajnom usavršavanju zaposlenika u stručnim službama na godišnjoj razini i podatke upućuje odgovornima za upravljanje kvalitetom.

2. OPĆENITO O STUDIJSKOM PROGRAMU

2.1. Je li je studijski program usklađen sa strateškim ciljevima visokog učilišta?

DA NE

Obrazloženje:

Program „Komunikologija“ – diplomska razina, uglavnom je usklađen sa strateškim ciljevima visokog učilišta, koji se sažimaju u tri dimenzije: doprinosu visokom obrazovanju,

razvoju znanosti i umjetnosti te istraživačkoj djelatnosti u spomenutom području i polju, komunikologiji. Predlagač ističe da studij smatra iskorakom prema interdisciplinarnosti i multidisciplinarnosti.

Sugerira se detaljnije objašnjenje interdisciplinarnosti studija obzirom na već postojeće znanstveno polje komunikologije, jasnije definiranje nove profesije komunikologa, točnije magistra komunikologije.

2.2. Jesu li uvjeti za upis na studij jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje:

Upis na studij potrebno je jasnije definirati, jer se kaže da pravo na upis diplomskog studija imaju svi kandidati koji su završili odgovarajući prediplomski studij ili onaj integrirani (petogodišnji). Ne spominje se preciznije što se pod odgovarajućim misli, niti se spominje eventualni klasifikacijski ispit kao oblik provjere znanja kandidata, ili kako će se razriješiti razlika između onih koji su završili prediplomski sa 180 ECTS-a za razliku od onih koji su završili sa 300 ECTS-a – potrebno je razjasniti što se radi s takvim kandidatima. Za one sa završenim stručnim studijem, a koji žele upisati diplomski studij Komunikologije, predviđaju se dodatni uvjeti koje rješavaju stručno vijeće Odjela i Senat sveučilišta, a koji nisu prezentirani. Pored toga, predlagatelj u usmenoj komunikaciji potvrđuje da predviđa upis na prediplomski nakon položene državne mature.

2.3. Je li trajanje studija prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga studijskog programa?

DA NE

Obrazloženje:

Iako se u elaboratu spominju dvije razine studija, u materijalu su oni predstavljeni kao integrirani petogodišnji studij – niz od deset semestara. Materijal/ elaborat je potrebno razdijeliti obzirom na razine studija.

Trajanje diplomskog studija od dvije godine (120 ECTS-a), odgovara opsegu predloženog studijskog programa.

2.4. Jesu li razlozi pokretanja studijskog programa navedeni u prijedlogu opravdani s obzirom na tržište rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje:

U obrazloženju nabrajaju se razlozi pokretanja studija (omogućiti stjecanje dodatnih profesionalnih znanja i vještina potrebnih za samostalan rad komunikologa; pružanje spektra teorijskog i metodološkog znanja te profesionalnih vještina;..da bi se detaljnije i iscrpnije stekla znanja, razvile kompetencije i vještine na području novinarstva i odnosa s javnošću; kroz smjerove novinarstvo i odnosi s javnošću, studenti će kroz konkretnu suradnju i rad u medijskim ustanovama biti upoznati sa zahtjevima profesije).

Tržište rada zasad pokazuje potrebe novog kontingenta magistara znanosti, ali ne može garantirati potrebu za predloženim profilom magistara. Stječe se dojam da ovako koncipiran studij uz module novinarstva i odnosa s javnošću podsjeća na profil magistara novinarstva smjera odnosa s javnošću i političkog komuniciranja koji se već obrazuju na sveučilištu u Zagrebu. Profesija komunikologa nije dovoljno objašnjena (čini se da su trenutne mogućnosti njihove zapošljivosti veće nego magistara novinarstva), pogotovo uz smjerove novinarstvo i odnosi s javnošću.

Suggerira se svođenje diplomskog studija na jedan smjer s težištem na znanstveno istraživačkom radu (istraživanja medija, publike, istraživačke metode ključne za proučavanje medija itd.), uz ponudu predmeta iz odnosa s javnošću, medijske teorije i niza tipičnih izbornih predmeta za HKS (odgoj za medije, medijsku pismenost, poznavanje vjerske problematike, stručnu suradnju u izdavaštvu, interkulturnalnu komunikaciju i sl)

2.5. Jesu li temeljne discipline, potrebne za struku, dobro zastupljenje?

DA NE

Obrazloženje:

Očigledno je riječ o više disciplina jer se govori o interdisciplinarnom studiju ali one nisu posebno navedene niti objašnjene. Očigledno se radi o kombinaciji informatičko-komunikacijskog područja, možda politologije, povijesti, sociologije, humanističkog

područja... Nije jasno odnosi li se interdisciplinarnost na različita područja znanosti ili polja ili oboje. Vraćamo se problemu definiranja komunikologa (unutar polja ili?)

2.6. Jesu li temeljne kompetencije navedene u predloženom studiju povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje:

U predloženom studiju temeljne su kompetencije povezane sa onime što trebaju znati završeni studenti komunikologije na diplomskoj razini studija, spektar teorijskog i metodološkog znanja koji je prepostavka aktivnog znanstvenog djelovanja na području komunikologije.

2.7. Je li predloženi studij povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje:

Predloženi studij nudi znanja koja mogu biti potrebna lokalnoj zajednici, posebice institucijama koje se bave religijskim sadržajima i međureligijskom komunikacijom. Postoje potvrde Varaždinske TV, Katoličkog radija te IKA-e za takvim kadrom u budućnosti.

2.8. Jesu li uvjeti za napredovanje u više godine studija jasno definirani?

DA NE

Obrazloženje:

Uvjeti upisa u više godine apsolvirani su određivanjem 50 ECTS-a kao kriterijem. Nisu razrađene varijante prijelaza sa nekog drugog srodnog studija na diplomskoj razini.

2.9. Osigurava li završetak studija stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje:

Završetak studija na diplomskoj razini osigurava stjecanje očekivanih stručnih kompetencija (teorijska znanja, metodologija, vještine) za bavljenje znanstvenim djelovanjem u tom području. Što se tiče komunikologa, teško se prepoznaće novum u kompetencijama potrebnim za novu profesiju u odnosu na postojeće magisterije novinarstva ili komunikologije.

2.10. Slijedi li predloženi program preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih asocijacija (ukoliko je riječ o studijskom programu u području reguliranih profesija za koje je Direktivom 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija od 07. rujna 2005. godine propisano automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija, moraju biti usklađeni s minimalnim uvjetima osposobljavanja propisanim Direktivom i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija)?

/ DA / NE

Obrazloženje: Ne navodi se u direktivama.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Osvojite se na svrshishodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog studija.

Obrazloženje:

U elaboratu postoji ponuda dva smjera/modula: novinarstvo te odnosi s javnošću. U razgovoru prezentirana je ideja o sažimanju modula u jednu cjelinu ili ponuda više od spomenuta dva modula. Predmeti u okviru smjerova logično su posloženi, mješavina su teorijskih i metodoloških predmeta uz poneki predmet koji ne zaslužuje poziciju na diplomskoj razini (na pr. Fotonovinarstvo koji odgovara nižoj razini studija).

U prvom modulu: Mediji i politika, Međunarodna komunikacija, Agencijsko novinarstvo, Kvalitativne metode istraživanja, te izborni predmet, čine uobičajenu cjelinu za studij novinarstva koju slijede Teorije i istraživanja javnog mnijenja, Suvremena politička povijest,Istraživačko novinarstvo, Medijski stil i jezik, Praksa u agenciji, te izborni

predmet; sljede Mediji i u obrazovanju, Antropologija medija, Kvantitativne metode, Izvješće o vjerskim temama (tematsko novinarstvo), te izborni predmet. Zatim, Politička ekonomija medija, Integrirana medijska redakcija, Globalizacija i mediji, Estetika te izborni predmet, čine također potrebnu cjelinu predmeta za studij novinarstva na diplomskoj razini.

U drugom modulu, Strategija odnosa s javnošću, Međunarodna komunikacija, povijest odnosa s javnošću, Kvalitativne istraživačke metode, Medijski menadžment, zatim, Teorije odnosa s javnošću, Teorije i istraživanja javnog mnjenja, Suvremena politička povijest, Novinarstvo i odnosi s javnošću, Praksa u agencijama te izborni predmeti, čine dobru cjelinu, koju sljede Mediji u obrazovanju, Kvantitativne metode, Antropologija medija, Politička komunikacija te izborni predmet, zatim, Globalizacija i mediji, Etika u odnosima s javnošću, Korporativno komuniciranje, izborni predmet, čine također logičnu, zaokruženu cjelinu. Nejasna je pozicija Magisterija (umjesto jednog predmeta ili?; koliko ECTS-a on donosi?)

Preporuka je da se moduli sažmu u jednu cjelinu uz uključenost predmeta koji osiguravaju znanstveno-istraživačke kompetencije.

3.2. Postoje li neki predmeti koje smatraste upitnima i, ako postoje, koji su to?

Ne postoji predmet koji smatramo upitnim.

3.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj studijskog programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

DA NE

Obrazloženje:

Nastavne metode su predavanja, seminari i vježbe, zatim praksa u medijskim kućama, dakle, uobičajeni oblici za stjecanje očekivanih ishoda učenja.

3.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, studentskih obveza i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Obrazloženje:

Ne razlikuju se na pravilan način bodovi (ECTS-i) predmeta na preddiplomskom i diplomskom studiju. Nejasno je zašto oni na diplomskom nemaju više ECTS-a? Nije jasno zašto neki dobivaju 3 boda i to na diplomskom studiju, za razliku od onih sa 4 ili 5 ECTS-a. Nije jasno zašto izborni premeti uvijek dobivaju 6 ECTS-a – u usmenom dijelu objašnjeno je da se radi o dva izborna predmeta.

Postoji evidentan nesrazmjer u opsegu gradiva na diplomskom studiju po pojedinim predmetima, što se vidi iz razlike u syllabusima priloženih predmeta. Bilo bi logično da obavezni imaju stalan i viši broj ECTS-a od onih na preddiplomskoj razini, a izborni jednak ili niži broj.

3.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Obrazloženje:

Nastavno opterećenje nastavnika je u velikoj mjeri različito, neki nastavnici imaju tijekom cijelog studija (obje razine) po 6 kolegija (I.Sever,S.Kušar,I,Majnarić) neki po jedan kolegij. Problem je kada se radi o osobama u docentskim zvanjima kojima to može otežati napredovanje.

3.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Obrazloženje:

Na diplomskoj razini predmeti su dobro koncipirani, iako poneki ne pokazuje da se radi o kolegiju na toj razini (npr. Fotonovinarstvo); generalna je primjedba da je literatura različito navođena (negdje članci, negdje knjige od nekoliko stotina stranica, cijeli zbornici) što nije u skladu s preporukama bolonjskog načina studiranja; poneki nositelji kolegija zahtijevaju obim u skladu s praksom na drugim institucijama, negdje nekritički ekstenzivno.

Opća je primjedba da se, posebice kod komunikoloških predmeta susreće dosta starih naslova, odnosno, nije uključena novija literatura. Dostupnost literature je dvojbena jer se samo neki od naslova spominju dostupnima dok se za neke uopće ne može garantirati nabava.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Institucija ima sklopljen odgovarajući broj ugovora o radu sa znanstveno–nastavnim, umjetničko-nastavnim ili nastavnim osobljem koje posjeduje odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje:

Priložena su odobrenja za sudjelovanje vanjskih suradnika. Značajan broj obaveznih predmeta na diplomskoj razini trebali bi izvoditi upravo vanjski suradnici (I.Skoko, Z.Tomić). Poželjno je predvidjeti povećanje vlastitog kadra za izvođenje nastave i znanstveni rad.

4.2. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje:

Prostorni i materijalni uvjeti su u velikoj mjeri zadovoljeni, a planiraju se i adaptacije novih prostora te opremanje TV studija (2016. godina) koji bi se mogli više integrirati u izvođenju studija na obje razine. Za sada se govori samo o praksi u agencijama. HKS koristi novi Istraživački laboratorij za psihološka istraživanja.

4.3. Je li predloženi broj studenata primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

DA NE

Obrazloženje:

Nejasno se barata sa brojem studenata na ovom studijskom programu, jer se u uvodnom dijelu elaborata govori o upisu 50 studenata na diplomskoj razini, a kasnije se u točki 5.Uvjetima izvođenja, govori o 40 redovitim studenata.

4.4. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa.

DA NE

Obrazloženje:

Očigledno se očekuje dio financiranja iz Državnog proračuna – plaće nastavnika, a prostor i njegovo uređenje, očigledno financiraju predlagatelji studija.

5. DODATNE NAPOMENE (ako ih ima):

Studij bi trebalo sadržajem predmeta uskladiti s novom profesijom komunikologa i jasnije to definirati; poraditi i na drugim modulima osim novinarstva i odnosa s javnošću ili svesti koncept na jednu cjelinu kako bi se naglasila posebnost u odnosu na druge studije koji se već izvode na drugim institucijama

Bilo bi poželjno upisati manji broj studenata – do 40 te u najvećoj mjeri koristiti kolegije iz drugih, već postojećih smjerova na HKS-u (Psihologije, Sociologije, Povijesti).

Pronaći posebnosti koje upravo predlagač može osigurati na toj razini studiranja navedenih sadržaja – interkulturalnost, međureligijski dijalog.

6. ZAKLJUČNA PREPORUKA ČLANOVA STRUČNOG POVJERENSTVA:

- a. PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM, obrazloženje:

Diplomski studij komunikologije potrebno je koncipirati u skladu sa zahtjevima nove struke - komunikologa te znanstveno-istraživačkog rada. Nedovoljno moderan pristup i podjela na dva predložena modula koja su već prisutna u sveučilišnom obrazovanju, poželjno je oblikovati na način da se oblikuje cjelina od ključnih kolegija potrebnih za samostalan istraživački rad – metodološki kolegiji, zatim teorijske predmete, predmeti vezani uz odnose s javnošću, medijsku pismenost, te ponuda izbornih kolegija iz programa HKS-a.

Uz upisani broj studenata – do 40 te u najvećoj mjeri korištenjem ponude iz drugih programa iz već postojećih smjerova na HKS-u (Psihologije, Sociologije, Povijesti), pronaći posebnosti koje upravo predlagač može osigurati na toj razini studiranja navedenih sadržaja – interkulturalnost, međureligijski dijalog.

b. NE PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM , obrazloženje:

Potpis člana stručnog povjerenstva:

Prof.dr.sc. Smiljana Leinert-Novosel

Prof.dr.sc. Danijel Labaš

Monika Berać

Datum i mjesto: Zagreb, 24.02.2015.